Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy

56-400 Oleśnica, ul. Wojska Polskiego 56
tel. +48 71 314 01 72, +48 607 158 071
www.pceik.pl sekretariat@pceik.pl

PCEiK.PODN.4390.9.2026 Oleśnica, 12.10.2026 r.

REGULAMIN

X POWIATOWEGO KONKURSU WIEDZY RELIGIJNEJ

Historia chrześcijaństwa: Katolicyzm, Prawosławie, Protestantyzm - dzieje i tożsamość oraz Dzieje Apostolskie dla uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych powiatu oleśnickiego

Termin konkursu: 26 kwietnia 2027 r. godz. 10:00
Miejsce konkursu: Parafia NMP Matki Miłosierdzia w Oleśnicy przy ul. Wileńskiej 4
(kaplica św. Franciszka – wejście od strony Domu Parafialnego)

Konkurs odbywa się pod patronatem parafii Najświętszej Maryi Panny Matki Miłosierdzia w Oleśnicy oraz Księdza Proboszcza Mariusza Bąkowskiego.

§ 1.
Postanowienia wstępne

1. Organizatorem Konkursu jest Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy (dalej PCEiK) ul. Wojska Polskiego 56, e-mail: **pceik@pceik.pl,** www.pceik.pl, tel. 71 314 01 72.
2. Konkurs adresowany jest do uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych powiatu oleśnickiego.
3. Konkurs jest bezpłatny.
4. Osoba do kontaktu: Ewa Grzesik.
5. Link do strony konkursu: Powiatowe Centrum Edukacji i Kultury - KONKURSY - 2026/2027

§ 2.
Cele Konkursu

1. **Cele edukacyjne:**
   a. **Pogłębienie znajomości Pisma Świętego:** Utrwalenie treści Dziejów Apostolskich, kontekstu ich powstania oraz postaci św. Łukasza Ewangelisty jako kronikarza pierwotnego Kościoła.
   b. **Zrozumienie procesów historycznych:** Poznanie genezy, przebiegu i konsekwencji kluczowych cezur w dziejach chrześcijaństwa (prześladowania w cesarstwie rzymskim, edykt mediolański, sobory powszechne, Wielka Schizma Wschodnia, Reformacja, Unia brzeska).
   c. **Identyfikacja tożsamości wyznaniowej:** Usystematyzowanie wiedzy na temat doktryny, sakramentologii, ustroju oraz tradycji liturgicznych Kościoła rzymskokatolickiego, prawosławnego, wyznań ewangelickich oraz Kościoła greckokatolickiego.
   d. **Rozwój umiejętności analitycznych i źródłowych:** Kształtowanie sprawności w interpretacji tekstów biblijnych i dokumentów historycznych, posługiwaniu się precyzyjną terminologią teologiczną oraz odczytywaniu symboliki architektury i sztuki sakralnej (ikona, ołtarz, ikonostas).
   e. **Zrozumienie idei ekumenizmu:** Zapoznanie z genezą, celami oraz formami współczesnego dialogu międzywyznaniowego, ze szczególnym uwzględnieniem działalności Polskiej Rady Ekumenicznej i Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan.
2. **Cele wychowawcze:**
   a. **Kształtowanie postawy szacunku i otwartości:** Budowanie kultury dialogu oraz przezwyciężanie uprzedzeń i stereotypów wobec wyznawców innych tradycji chrześcijańskich przy jednoczesnym poszanowaniu ich odrębności.
   b. **Ugruntowanie własnej tożsamości:** Uświadomienie uczniom, że rzetelne poznanie innych wyznań sprzyja lepszemu i bardziej dojrzałemu zrozumieniu własnej tradycji religijnej i kulturowej.
   c. **Wrażliwość na wspólne dziedzictwo kulturowe:** Dostrzeżenie chrześcijańskich korzeni Europy.
   d. **Promowanie rzetelności intelektualnej:** Rozwijanie nawyku weryfikowania faktów historycznych, unikania uproszczeń myślowych oraz dociekania przyczyn zjawisk społeczno-religijnych.

e. **Kultura zdrowej rywalizacji:** Motywowanie uczniów zdolnych do systematycznej pracy samokształceniowej, poszerzania horyzontów poza program szkolny oraz integrowanie środowisk szkolnych w ramach powiatu.

§ 3.

Zakres wiedzy i umiejętności objętych konkursem

1. Znajomość treści Dziejów Apostolskich wraz ze wstępem.
2. Informacje na temat ewangelisty Łukasza – autora Dziejów Apostolskich.
3. Treści wynikające z podstawy programowej nauczania historii i religii w szkole podstawowej.

Zakres wiedzy merytorycznej

1. Kościół pierwszego tysiąclecia i wspólne korzenie (do 1054 r.)

- **Narodziny Kościoła:** Wydarzenie Pięćdziesiątnicy, struktura i życie pierwszej wspólnoty w Jerozolimie według Dziejów Apostolskich.
- **Filarzy apostolscy:** Rola św. Piotra (posługa prymatu) oraz misyjna działalność św. Pawła z Tarsu (podróże, orędzie do narodów).
- **Kościół wobec Cesarstwa Rzymskiego:** Prześladowania, kult męczenników, znaczenie katakumb; Edykt mediolański (313 r.).
- **Wczesne sobory:** Sobór Nicejski I (325 r.) i Konstantynopolitański I (381 r.) oraz ukształtowanie chrześcijańskiego wyznania wiary (*Credo*).

2. Wielka Schizma Wschodnia i Kościół prawosławny

- **Podział z 1054 r.:** Przyczyny polityczne, kulturowe i językowe podziału na Wschód (grecki) i Zachód (łaciński); spór o prymat biskupa Rzymu oraz kwestia *Filioque*.
- **Ustrój prawosławia:** Pojęcie autokefalii, kolegialność biskupów, rola Patriarchatu Konstantynopola jako „pierwszego wśród równych" (*primus inter pares*).
- **Liturgia i duchowość:** Ryt bizantyjski (Boska Liturgia św. Jana Chryzostoma), różnice w kalendarzu liturgicznym (kalendarz juliański a gregoriański).
- **Teologia ikony i świątynia:** Kanon pisania ikon, rola ikonostasu w przestrzeni cerkwi.
- **Praktyka sakramentalna:** Chrzest przez trzykrotne zanurzenie połączony bezpośrednio z bierzmowaniem (chryzmacją) i Eucharystią.

3. Reformacja i wyznania ewangelickie

- **Kryzys w Kościele zachodnim w XVI w.:** Kwestia handlu odpustami, symonia, nepotyzm, potrzeba odnowy moralnej i doktrynalnej.
- **Marcin Luter i luteranizm:** Wystąpienie w Wittenberdze w 1517 r. (95 tez), powstanie Kościoła ewangelicko-augsburskiego.
- **Rozwój innych nurtów reformacyjnych:** Działalność Jana Kalwina i Ulricha Zwingliego (Kościół ewangelicko-reformowany); geneza powstania Kościoła anglikańskiego (Akt supremacji Henryka VIII z 1534 r.).
- **Filary teologiczne reformacji (*Solae*):** *Sola Scriptura* (tylko Pismo Święte), *Sola Fide* (tylko wiara), *Sola Gratia* (tylko łaska), *Solus Christus* (tylko Chrystus).
- **Reakcja katolicka:** Sobór Trydencki (1545–1563) – odnowa dyscypliny kościelnej, rola zakonu jezuitów, precyzacja doktryny katolickiej.

4. Tożsamość wyznaniowa – zestawienie porównawcze

- **Źródła Objawienia:** Pismo Święte i Tradycja w katolicyzmie i prawosławiu a zasada *Sola Scriptura* w protestantyzmie.
- **Sakramentologia:** Siedem sakramentów (katolicyzm, prawosławie) a dwa sakramenty ustanowione bezpośrednio w Ewangeliach: Chrzest i Wieczerza Pańska/Eucharystia (protestantyzm); rozumienie obecności Chrystusa pod postaciami chleba i wina.
- **Kult Maryi i świętych:** Orędownictwo świętych i kult relikwii w katolicyzmie i prawosławiu a chrystocentryzm wyznań protestanckich (odrzucenie kultu wstawienniczego).
- **Urząd i hierarchia:** Następstwo apostolskie i zwierzchnictwo papieża (katolicyzm); kolegialność i patriarchaty (prawosławie); powszechne kapłaństwo ochrzczonych i funkcja pastora (protestantyzm).
- **Architektura sakralna:** Rozpoznawanie elementów wyposażenia kościoła rzymskokatolickiego, cerkwi prawosławnej oraz zboru ewangelickiego.

5. Grekokatolicyzm – informacje podstawowe

- **Unia brzeska (1596 r.):** Powstanie Kościoła unickiego (greckokatolickiego) i jego specyfika (jedność z Rzymem przy zachowaniu rytu bizantyjskiego).
- **Ruch ekumeniczny:** Założenia Soboru Watykańskiego II dotyczące dialogu (dekret *Unitatis*

redintegratio).

- **Praktyka dialogu w Polsce:** Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan; misja i skład Polskiej Rady Ekumenicznej (PRE) oraz jej relacje z Kościołem rzymskokatolickim.

Zakres wymaganych umiejętności uczestnika

1. **Chronologia i lokalizacja:** Uszeregowanie w czasie kluczowych cezur (313 r., 1054 r., 1517 r.) oraz powiązanie postaci historycznych z ich epoką i wyznaniem.
2. **Analiza pojęciowa:** Wyjaśnianie znaczenia terminów (m.in. schizma, reformacja, autokefalia, ikonostas, sobór, patriarcha, pastor, ekumenizm, chryzmacja, symonia).
3. **Porównanie wyznań chrześcijańskich:** Wskazywanie podobieństw i różnic teologicznych między katolicyzmem, prawosławiem i protestantyzmem w zakresie sakramentów, kultu świętych i hierarchii.
4. **Interpretacja symboli i ikonografii:** Rozpoznawanie symboliki wyznaniowej (krzyż łaciński, prawosławny, róża Lutra) oraz elementów przestrzeni sakralnej (ołtarz, ambona, ikonostas, carskie wrota).
5. **Praca z tekstem źródłowym:** Odczytywanie fragmentów kluczowych dokumentów (m.in. Dzieje Apostolskie, wyznanie wiary).

§ 4.
Organizacja i etapy konkursu

Konkurs przebiega w dwóch etapach:

1. Etap szkolny, kończący się wyłonieniem 3-osobowej drużyny do szczebla powiatowego konkursu
2. Szczebel powiatowy.

§ 5.
Harmonogram konkursu

Etap/ szczebel		Data	Miejsce
Przekazanie do szkół materiałów do etapu szkolnego		22.03.2027 r.	Na adres poczty elektronicznej szkoły
1.	**Etap szkolny**	24.03.2027 r.	Macierzysta szkoła ucznia
Zgłoszenie uczniów do PCEiK (zał. nr 1)		do 9.04.2027 r.	Zał. nr 1 – Zgłoszenie do konkursu
Oświadczenie RODO wypełnione w systemie przez rodzica lub opiekuna (zał. nr 2)		do 14.04.2027 r.	Zał. nr 2 – Oświadczenie RODO
2.	**Szczebel powiatowy**	26.04.2027 r.	**Parafia NMP Matki Miłosierdzia** w Oleśnicy przy ul. Wileńskiej 4 (kaplica św. Franciszka – wejście od strony Domu Parafialnego). Ze względu na charakter etapu powiatowego organizatorzy zalecają wygodny strój sportowy.

§ 6.
Procedura przeprowadzenia konkursu

1. Sposób przeprowadzania poszczególnych etapów konkursu:
   a. **Etap szkolny:**
      - Uczestnikiem konkursu może być każdy uczeń klasy VII-VIII szkoły podstawowej powiatu oleśnickiego.
      - Dyrektor szkoły macierzystej powołuje Szkolną Komisję Konkursową, w skład której wchodzą minimum 2 osoby w tym dyrektor szkoły lub jego zastępca (pełniący rolę przewodniczącego Szkolnej Komisji Konkursowej odpowiedzialnego za organizację etapu szkolnego konkursu) oraz nauczyciel religii, historii lub przedmiotów pokrewnych.
      - Szkolna Komisja Konkursowa wyznaczona przez dyrektora szkoły przeprowadza etap szkolny konkursu na terenie macierzystej szkoły ucznia z wykorzystaniem materiałów przesłanych na adres poczty elektronicznej szkoły zgodnie z § 5. regulaminu.
      - Szkolna Komisja Konkursowa odpowiedzialna jest za przeprowadzenie etapu szkolnego konkursu, w tym w szczególności dokonanie prekwalifikacji uczniów do wzięcia udziału w konkursie i zapewnienia kontrolowanej samodzielności pracy na etapie szkolnym konkursu.

- Czas na napisanie testu wynosi 45 minut.
- Szkolna Komisja Konkursowa dokonuje oceny prac uczniów na podstawie klucza odpowiedzi przekazanego przez Organizatora.
- Troje uczniów z największą liczbą uzyskanych punktów przechodzi do szczebla powiatowego konkursu.
- Zgłoszenie do konkursu (załącznik nr 1) wypełnione w systemie przez szkołę oraz oświadczenie RODO (załącznik nr 2) wypełnione w systemie przez rodzica lub opiekuna prawnego należy przesłać elektronicznie.
- Szkoła zapewnia uzyskanie zgody rodzica lub opiekuna prawnego na udział ucznia w szczeblu powiatowym konkursu.

b. **Szczebel powiatowy**

- Dyrektor PCEiK powołuje Powiatową Komisję Konkursową.
- W skład Powiatowej Komisji Konkursowej wchodzą 3 osoby, w tym nauczyciele religii, historii lub przedmiotów pokrewnych.
- Powiatowa Komisja Konkursowa odpowiedzialna jest za przeprowadzenie szczebla powiatowego konkursu, w tym w szczególności za zapewnienie kontrolowanej samodzielności pracy.
- Powiatowa Komisja Konkursowa dokonuje oceny poszczególnych zadań, które wykonywane są drużynowo.
- O zdobytym miejscu decyduje liczba uzyskanych punktów.
- W przypadku braku możliwości uzyskania rozstrzygnięcia Powiatowa Komisja Konkursowa przyznaje miejsca równorzędne.
- Powiatowa Komisja Konkursowa przeprowadzająca szczebel powiatowy konkursu może zdyskwalifikować drużynę na skutek stwierdzenia niesamodzielnej pracy, korzystania z pomocy osób trzecich, komunikowanie się z innymi uczestnikami oraz używanie niedozwolonych materiałów.
- Powiatowa Komisja Konkursowa w wyznaczonym terminie dokonuje oceny prac uczniów zgodnie z kryteriami opracowanymi przez Organizatora i ogłasza wyniki konkursu.
- Powiatowa Komisja Konkursowa sporządza protokół zawierający wyniki i przyznane miejsca.
- Do udziału w szczeblu powiatowym konieczny jest telefon komórkowy z dostępem do Internetu i aplikacje:
  a. umożliwiająca skanowanie QR kodów np:
  https://play.google.com/store/apps/details?id=com.google.zxing.client.android&hl=
  https://play.google.com/store/apps/details?id=com.gamma.scan&hl=pl
  https://play.google.com/store/apps/details?id=la.droid.qr.priva&hl=pl
  b. Pismo Święte - https://play.google.com/store/apps/details?id=com.pmp.biblia

§ 7.
Przebieg konkursu

W szczeblu powiatowym konkursu biorą udział 3-osobowe drużyny reprezentujące uczniów klas VII-VIII szkół podstawowych powiatu oleśnickiego.

1. Zadania rozwiązywane są drużynowo. Obejmują następujące aktywności:

Część I:

- wyszukanie na terenie wokół kościoła NMP Matki Miłosierdzia w Oleśnicy QR kodów (ułatwi to udostępniona przez Organizatorów mapa),
- rozwiązanie zadań wyświetlonych na stronie internetowej po zeskanowaniu QR kodów i udzielenie pisemnych odpowiedzi na kartach przygotowanych przez Organizatorów.
- jak najszybsze dotarcie na metę z kartą odpowiedzi.

Część II:

- grupowe rozwiązanie multimedialnego quizu na telefonie komórkowym.

2. O zwycięstwie danej szkoły decyduje liczba punktów uzyskanych w dwóch częściach finału:
   cz. 1: punktowany czas przybycia oraz poprawność odpowiedzi,
   cz. 2: punktowane miejsce zajęte w quizie.
3. Podstawowe zasady regulujące przebieg konkursu określają procedury dostępne pod linkiem: Procedury organizacji konkursów w roku szkolnym 2026/2027

§ 8.

Nagrody i wyróżnienia

1. Tytuł laureata konkursu zostanie przyznany zdobywcom I, II i III miejsca wg liczby uzyskanych punktów.
2. Wyniki konkursu zostaną umieszczone na stronie www.pceik.pl w zakładce Konkursy.
3. Rozdanie nagród i dyplomów odbędzie się podczas **GALI LAUREATÓW PCEiK w Oleśnicy**.

§ 9.

Tryb wnoszenia i rozpatrywania odwołania od wyników konkursu

1. Odwołanie przysługuje od wyników ustalonych przez komisję konkursową na każdym etapie konkursu.
2. Do wniesienia odwołania od wyników konkursu na etapie szkolnym uprawniony jest rodzic lub opiekun prawny uczestnika konkursu, który dokonał wglądu w pracę.
3. Do wniesienia odwołania od wyników konkursu na szczeblu powiatowym uprawniony jest nauczyciel, rodzic lub opiekun prawny uczestnika konkursu, który dokonał wglądu w pracę.
4. Sprawdzone i ocenione prace konkursowe mogą być udostępniane jednorazowo do wglądu wyłącznie:
   a) uczestnikom konkursu,
   b) nauczycielowi,
   c) rodzicom lub opiekunom prawnym uczestnika konkursu.
5. Organizator etapu szkolnego lub szczebla powiatowego zapewnia możliwość wglądu do pracy konkursowej lub jej kopii/skanu w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia wniosku, w siedzibie szkoły lub PCEiK, odpowiednio do etapu konkursu. Wgląd do pracy konkursowej lub jej kopii/skanu odbywa się na podstawie złożonego pisemnego wniosku, w obecności przewodniczącego komisji, członka komisji konkursowej lub innej wskazanej osoby, odpowiednio: w siedzibie szkoły, w której odbywał się konkurs – w przypadku etapu szkolnego, lub w siedzibie PCEiK – w przypadku szczebla powiatowego.
6. Odwołanie powinno być sporządzone w formie pisemnej i wskazywać konkretne zadania konkursowe, których punktacja jest kwestionowana, wraz z uzasadnieniem zgłaszanych zastrzeżeń.
7. Odwołanie należy złożyć w terminie 2 dni roboczych od dnia dokonania wglądu do pracy uczestnika: w sekretariacie szkoły (etap szkolny) lub w sekretariacie PCEiK (szczebel powiatowy).
8. Odwołania złożone po terminie lub z naruszeniem trybu wnoszenia odwołań określonego w niniejszym regulaminie nie będą rozpatrywane.
9. Dyrektor szkoły (na etapie szkolnym) lub Dyrektor PCEiK (na szczeblu powiatowym), w terminie 3 dni roboczych od dnia złożenia odwołania, rozpatruje je i informuje wnioskodawcę o podjętej decyzji.
10. Decyzja Dyrektora podjęta w wyniku rozpatrzenia odwołania jest ostateczna, nie stanowi decyzji administracyjnej w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.

§ 10.

Postanowienia końcowe

1. Na organizatorach poszczególnych etapów spoczywa obowiązek stosowania przepisów z zakresu ochrony danych osobowych (RODO).
2. Informacje o zmianach organizacyjnych są przekazywane zgłaszanym szkołom i publikowane na stronie Organizatora konkursu. Po rozpoczęciu szkolnego etapu konkursu zmiany nie mogą rozszerzać zakresu wymagań ani zmieniać kryteriów oceny.
3. W sprawach organizacyjnych nieuregulowanych w regulaminie rozstrzyga Organizator, z zachowaniem równych zasad udziału dla wszystkich.
4. Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest akceptacja niniejszego regulaminu.

Autorzy zadań konkursowych:
Joanna Stefańczyk – nauczycielka języka polskiego, geografii oraz wychowania fizycznego w Szkole Podstawowej nr 4 w Oleśnicy
Grzegorz Bińczak – nauczyciel geografii, EDB, edukacji zdrowotnej oraz religii w Szkole Podstawowej Gminy Oleśnica i Szkole Podstawowej nr 4 w Oleśnicy

Dyrektor Powiatowego Centrum Edukacji i Kultury w Oleśnicy

Renata Marmajewska

Załączniki:
Zał. nr 1: Zgłoszenie do konkursu
Zał. nr 2: Oświadczenie RODO wypełnione przez rodziców lub opiekunów uczestnika konkursu